

14 mei 2012

De Klachtencommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (rechtsopvolger van de Beoordelings- en Adviescommissie van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht), verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. J.R.M.M. Serraris, advocaat te Geertruidenberg,

tegen:

(wijlen) **[naam]**,
geboren op [datum], overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven lid van de Congregatie Broeders van Maastricht.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 12 december 2011. Op 6 januari 2012 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen door [naam], vice provinciaal overste, namens [naam], provinciaal overste van de congregatie.

Op 12 april 2012 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen met zijn echtgenote [naam]. Klager heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. J.R.M.M. Serraris.

Namens de Congregatie is verschenen vice provinciale overste [naam] en broeder [naam], lid van het provinciaal bestuur.

2. De klacht

2.1. Klager was in het matriarchale gezinsverband voor zijn familie bij afwezigheid van zijn vader een outcast. Klager had geen thuis. Klager ging in 1951 naar [school] in [plaats]. Klager was toen 11 jaar oud. Klager vertelt dat hij derhalve als makkelijke prooi in het vangnet van aangeklaagde terecht kwam die hem, wanneer de school uit was, bijna dagelijks (behalve op zondag) in de periode 1951 tot en met 1953, 1954 regelmatig bij zijn genitalien betastte. Klager is een aantal jaren na schooltijd seksueel betast en daarbij seksueel gestimuleerd en het is dan uiteindelijk een keer voorgekomen dat klager heeft geëjaculeerd. Dit gebeurde in het klaslokaal van aangeklaagde, ook wel in het patronaatsgebouw en de laatste keer in 1955, zelfs in de tram in [plaats] op weg met aangeklaagde naar [evenement].

Klager heeft aangeklaagde nooit hoeven te betasten. Klager genoot privileges van aangeklaagde; zo mocht klager de proefwerken nakijken van de klas van aangeklaagde, de planten water geven en kreeg klager een tekening en een schilderij,-door aangeklaagde gemaakt- een monopolie-spel en een postzegelverzameling De een- na laatste keer zijn klager en aangeklaagde door een voor klager onbekende persoon betrappt, dit had tot gevolg dat aangeklaagde 'spoedig' (in 1957) werd overgeplaatst.

2.2. Klager heeft voor zijn gevoel onnodig en omwille van de lusten van aangeklaagde de zesde klas van de lagere school moeten doubleren. Klager die het van thuis uit al zeer moeilijk had, eigenlijk geheel geen thuis had, vond bij aangeklaagde in zekere zin een rustpunt, waarvoor hij dan wel een hoge prijs diende te betalen. Klager ziet de gebreken in een normale emotionele bejegening van anderen als een overduidelijk gevolg van hetgeen hem in zijn kinderjaren is aangedaan. Klager vraagt zich af of hij zijn huidige slechte gezondheid ook te danken heeft aan hetgeen hem is overkomen.

2.3. Klager wil erkenning dat de RKK echt fout was met het vrije roomse leven, , dan wel een en ander zachtmoedig en heimelijk met de mantel der liefde werd bedekt. Klager wil op zijn minst excuses in de trant van 'als het werkelijk zo is geweest als u heeft omschreven dan...'. Daarnaast vindt klager een schadevergoeding op zijn plaats. Die vergoeding maakt voor de zaken zoals hij die tot op heden heeft beleefd niets goed, maar kan als de bekende pleister op de wond worden gezien.

3. Het verweer

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. De provinciaal overste heeft om recht te doen aan de ingediende klaagschriften naar vermogen onderzoek gedaan in de archieven van de Nederlandse provincie en hij is in contact getreden met personen die mogelijk opheldering zouden kunnen geven. Hij concludeert dat geen aanwijzingen zijn gevonden voor mogelijk seksueel misbruik door aangeklaagden, maar dat hij ook geen reden heeft om aan te nemen dat klager onwaarheid spreekt. Ter zitting heeft vice provinciaal overste [naam] de klacht erkend en namens de Congregatie zijn oprechte verontschuldigen aangeboden. Ook wil de Congregatie de pijn erkennen die klager heeft geleden vanwege hetgeen hem is aangedaan door aangeklaagde. Vice provinciale overste [naam] heeft aangeboden te allen tijde bereid te zijn tot een openhartig gesprek, in de hoop hierdoor bij te kunnen dragen aan de verwerking van hetgeen hem is aangedaan.

4. De beoordeling

4.1. Van toepassing is de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-.K. Kerk (verder: de Procedure). Volgens artikel 1.3 van de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij een ander onder dwang of in een afhankelijkheidssituatie seksuele handelingen moet uitvoeren of ondergaan, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden, waardoor de geestelijke en/of lichamelijke integriteit wordt geschonden. Onder dwang kan onder meer begrepen worden: fysiek geweld of de dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 1.3 van de Procedure.

4.3. Er zijn meer dan vijftig jaar verstreken sedert de feiten die klager aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Alleen al door het overlijden van aangeklaagde zijn de feiten niet meer in detail te onderzoeken. Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat de gebeurtenissen die klager schetst, hebben plaatsgevonden. De Klachtencommissie is hier niet alleen van overtuigd geraakt door de authentieke wijze waarop klager zijn verhaal heeft verteld. Maar ook zijn de klachten tegen aangeklaagde met zaaknummers 2011 T 448 en 2011 T 476 gegrond verklaard, waarin ook meerdere opvallende overeenkomsten zijn tussen de verklaringen van de verschillende klagers. Ook vice provinciale overste [naam] heeft, mede op grond van klachten van anderen die tegen aangeklaagde zijn ingediend, het door klager gestelde misbruik ter zitting erkend.

4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidssituatie hoogst kwalijk is geweest. Klager was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas 11 jaar oud. Aangeklaagde was voor hem een vertrouwenspersoon.

4.5. Gelet op het feit dat aangeklaagde is overleden kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. Daarom zal de Klachtencommissie zich bij haar advisering richten op de vermindering van het leed dat klager is aangedaan. Vice provinciaal overste [naam] heeft daartoe een eerste stap gedaan door ter zitting namens de Congregatie onomwonden het leed te erkennen en spijt te betuigen.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Provinciaal Overste van de Congregatie Broeders van Maastricht de klacht gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 14 mei 2012 door mr. B.F. de Poorter, voorzitter, drs. J.L.H.H. Kunnen en prof. dr. H.B.M. van de Wiel, leden, bijgestaan door mr. M. van der Meulen, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager, aangeklaagde en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van art. 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de Provinciaal Overste van de Congregatie Broeders van Maastricht en aan klager verzonden.

Op grond van art. 21.1 van de Procedure stelt de Provinciaal Overste binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van art. 21.3 van de Procedure geeft de Provinciaal Overste daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van art. 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de Provinciaal Overste.